

Sygn. akt **IC 736/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Bożena Chłopecka</i>
Protokolant:	Protokolant sądowy Monika Długosz

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2015 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **A. K. (1)**

przeciwko **Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Spraw Zagranicznych**

o zapłatę

orzeka:

I. oddala powództwo w całości;

II. zasądza od powoda A. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7200 zł / siedem tysięcy dwieście złotych / tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nieuiszczoną przez powoda opłatę od pozwu przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt: IC 736/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 7 lipca 2014 roku skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Spraw Zagranicznych powód A. K. (1) domagał się na podstawie art. 417 k.c. stwierdzenia bezprawnego naruszenia art. 8 EKPCz przez dopuszczenie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych do osadzenia powoda poza W. i wywiezienie do AŚ – S. oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanego 5 000 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy niematerialne. W uzasadnieniu powód wskazał, „że Ministerstwo Spraw Zagranicznych, w piśmie do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

w Strasburgu DPOPC/44- (...) z dnia 20 stycznia 2012 r. stwierdziło, że wobec A. K. naruszono art. 8 EKPCz, bo nie zagwarantowano mu osadzenia w AŚ/ZK w W. /pozew k. 4-7/.

W odpowiedzi na pozew z dnia 13 listopada 2014 r. Skarb Państwa wniósł

o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa-Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany zaprzeczył wszelkim twierdzeniem powoda oraz wskazał, iż powód nie wykazał, aby doszło do jakiegokolwiek bezprawnego działania wobec niego, a także powstania szkody wskutek takiegoż działania. Podniósł, iż postępowanie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka ze skargi A. K. (1) przeciwko Polsce nadal się toczy i jak dotąd nie zostało wydane żadne orzeczenie rozstrzygające o którymkolwiek z

zarzutów (skarga numer (...)). Dodał, iż w tej sytuacji oznacza to, iż do chwili obecnej nie doszło do stwierdzenia przez Trybunał naruszenia przez Rzeczpospolitą Polską art. 8 Konwencji, zaś według stanowiska R. we wskazanej sprawie nie doszło do naruszenia art. 8 Konwencji /odpowiedź na pozew k. 36-37/.

W piśmie z dnia 9 kwietnia 2015 roku powód uzupełnił pozew o „dalsze naruszenia tj. o osadzenie go w ZK C., gdzie nie ma prawa przebywać, bo narusza to art. 8 EKPCz” /pismo k. 85/.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie, z tym że pozwany w dniu 13 kwietnia 2015 roku podniósł zarzut przedawnienia roszczeń powoda związanych z wydarzeniami, które miały miejsce w okresie wcześniejszym niż 3 lata przed wniesieniem pozwu /pismo pozwanego k. 87-89, pismo powoda k. 100, protokół rozprawy k. 106-107/.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

W toku postępowania powód domagał się stwierdzenia bezprawnego naruszenia art. 8 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności przez dopuszczenie przez (...) do osadzenia powoda poza W. oraz zapłaty kwoty 5.000.000 zł na swoją rzecz od Skarbu Państwa tytułem zadośćuczynienia za krzywdy, których miał doznać wskutek wymienionych działań.

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c., za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Przesłankami odpowiedzialności są zatem niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie (bezprawność), przy czym działanie lub zaniechanie musi nastąpić przy wykonywaniu władzy publicznej i musi pozostawać w sprzeczności z powszechnie obowiązującym porządkiem prawnym, szkoda oraz związek przyczynowy pomiędzy działaniem lub zaniechaniem jednostki samorządu terytorialnego a szkodą. Powód żadnej z tych przesłanek nie wykazał. Przede wszystkim nie wykazał okoliczności, iż osadzenie powoda w areszcie śledczym poza miejscem zamieszkania było niezgodnym z prawem działaniem pozwanego. Powód bowiem nie przedstawił żadnych dowodów, które wskazywałyby na działanie lub zaniechanie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, z którym powód łączy powstanie szkody. Nie wykazał także, aby doszło do wyrządzenia przez organ jakiegokolwiek szkody mogącej wynikać z niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej. Ponadto brak jest jakiegokolwiek związku przyczynowego pomiędzy szkodą wskazaną przez powoda a działaniem lub zaniechaniem Ministra Spraw Zagranicznych.

Powyżej wskazane przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej musi wykazać poszkodowany, zgodnie z zasadą określoną w art. 6 k.c., gdyż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Samo zaś twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p.) [zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r., sygn. akt I PKN 660/00].

W konsekwencji stwierdzić należy, iż to powód powinien udowodnić fakt powstania szkody, jej rozmiar, bezprawne działania pozwanego i istnienia adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego między zdarzeniem sprawczym a szkodą.

W niniejszej zaś sprawie powód nie wykazał, a nawet w żaden sposób nie uprawdopodobnił żadnej z przedmiotowych przesłanek. Powód nie poparł swych twierdzeń i żądań żadnym dowodem (nie złożył nawet pisma (...) z dnia 20 stycznia 2012 r. , na którym opierał swoje żądanie), który mógłby być podstawą do rozstrzygnięcia niniejszego postępowania, dlatego też jego żądanie wywodzone na podstawie art. 417 k.c. nie mogło zostać uwzględnione. Dowody zaś, które zgłaszał powód, a w szczególności podnoszone okoliczności na które miały zostać one przeprowadzone, nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, dlatego też podlegały oddaleniu.

Rozważając roszczenie powoda jako żądanie zapłaty zadośćuczynienia, w świetle art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c., Sąd nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia. Przesłanką odpowiedzialności z art. 448 k.c. jest nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego. Aby jednak mówić o tych przesłankach niezbędne jest wskazanie faktu, z którego może powstać szkoda w dobrach zgłaszającego żądanie. Ponadto pomiędzy danym zdarzeniem a skutkiem w postaci szkody musi istnieć adekwatny związek przyczynowy. Powód poza ogólnymi twierdzeniami nie wskazał żadnej okoliczności, która mogłaby skutkować odpowiedzialnością odszkodowawczą pozwanego. Na podstawie analizy materiału dowodowego nie można stwierdzić, że na skutek działań pozwanego została powodowi wyrządzona szkoda niemajątkowa i naruszono jego dobra osobiste. W niniejszej sprawie brak jest także związku przyczynowego między domniemaną szkodą powoda a zachowaniem pozwanego. Ponownie bowiem powód nie tylko nie udowodnił, ale nawet nie uprawdopodobnił zaistnienia jakiegokolwiek szkody będącej skutkiem działań czy zaniechań pozwanego. Nie można w tej sytuacji uznać za zasadne twierdzenia o naruszeniu dóbr osobistych powoda, stąd żądanie zadośćuczynienia podlegało oddaleniu w całości na podstawie art. 23 k.c. oraz art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

Mając powyższe na uwadze, powództwo w niniejszej sprawie jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu w całości.

Odnośnie zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwanego Skarb Państwa zarzut przedawnienia wskazać należy, że nie jest on zasadny.

Roszczenie powoda jest roszczeniem z tytułu czynu niedozwolonego i w tym zakresie podlega regułom przedawnienia wskazanym w art. 442¹ § 1 k.c. W myśl tej regulacji roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie owiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Powód w niniejszej sprawie dochodzi zadośćuczynienia z tytułu naruszenia jego dóbr osobistych w związku z przeniesieniem go do jednostek penitencjarnych oddalonych od miejsca zamieszkania po 22 kwietnia 2014 roku (k.101) . Pozew w przedmiotowej sprawie został złożony w dniu 7 lipca 2014 r. (adnotacja na kopercie k. 8), a więc został wniesiony przed upływem biegu przedawnienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Sąd wprawdzie miał na uwadze trudną sytuację materialną powoda, niemniej jednak winien on liczyć się z ryzykiem wynikającym z prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie. Sąd podziela bowiem w całym zakresie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 26 listopada 2003 r. (sygn. akt I PK 585/02, LEX nr 527066), zgodnie z którym prawo do sądu nie oznacza przyzwolenia na konstruowanie wszelkich możliwych roszczeń i woluntarystyczne określanie ich wysokości, gdyż strona winna mieć świadomość tak sformułowanych roszczeń, także w zakresie kosztów postępowania. A. K. (1) zatem jako strona przegrywająca spór został zobowiązany do zwrotu pozwanemu Skarbowi Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) w wysokości 7 200 zł.

Nieuiszczoną przez powoda A. K. (1) opłatę od pozwu Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa w oparciu o z art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. Nr 167 z 2005 roku, poz. 1398 ze zm).